

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.
KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
vztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Egész évre 12 pengő.} \\ \text{Fél évre 6 pengő.} \\ \text{Külföldre egész évre 16 pengő.} \end{array} \right.$
Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr. EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.

:: :: Kossuth Lajos-tér 11. II. 213. :: ::

HALÁSZAT - (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI

Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: Meghívó. — Jugoszlávia halászata. — Vendég, Dr. Hankó Béla. — Külföldi lapszemle. — Hirdetmény. — Társulatok—
Egyesületek. — Újdonságok—Vegyesek. — Árjegyzések—Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Jugoslawiens Binnenfischerei. — Der Gast. — Auslandschau. — Gesellschaften und
Vereine. — Vermischte Mitteilungen. — Fischpreise. — Annoncen.

ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET.

Meghívó

az Országos Halászati Egyesület f. évi november hó
1-én, határozatképtelenség esetén *november hó 14-én*
(*hétfőn*) délután 6 órakor a földművelésügyi miniszté-
rium épületében (V., Kossuth Lajos tér 11 sz. I. emelet
124 sz. alatt) tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az egyesület választmányának hat újabb taggal való kiegészítése.
3. Indítványok. (Az alapszabályok értelmében 8 nappal a közgyűlést megelőzően írásban nyújtandók be.)
Vendégeket szívesen látunk.

Budapest, 1932. évi szeptember hó 30-án.

Tomcsányi V. Pál
elnök.

Ezen meghívó pótolja a névre szóló külön meghívót, mivel a lapot az egyesület minden tagja megkapja.

Jugoszlávia halászata.

Dr E. Rössler, zágrábi tanár cikke nyomán ismerteti Fischer Frigyes.

1. Tógazdaságok.

Jugoszlávia egyike a legélesebb vetélytársunknak a külföldi piacokon. Klímája a tógazdasági termelésnek kiválóan megfelel, munkásviszonyai a miénknél kedvezőbbek, a munkabér a miénknél alacsonyabb, az etetéshez felhasznált takarmány ára szintén olcsóbb mint a miénk. Így azután könnyen érthető, hogy egy olcsóbban termelő ország, a mai éles verseny mellett, forgalmunkra sokszor igen kedvezőtlen kihatással van. Ezért fontos, hogy a konkurens erejét, eszközeit pontosan ismerjük, mert ebből következtethetünk teljesítő képességére.

A jugoszláviai tógazdaságoknak nagy multjuk nincsen. Ilyeneket csak e század elején kezdtek létesíteni; csupán Szlovénországban, Mazibor mellett Račjen van egy kisebb tógazdaság, amely jóval régebbi eredetű és az előző század hetvenes éveiben létesült.

Az a körülmény, hogy a jugoszláv tógazdaságokat a közelmultban létesítették, azzal a kétségtelen előnnyel járt, hogy a modern halászati tudomány újabb eredményeit a létesítésénél már figyelembe vehették és alkalmazhatták. Ezáltal a kedvező talaj-, víz- és klimatikus viszonyokat sokkal jobban kilehetett használni és szakszerű kezeléssel igen sok helyen jelentékenyen kedvezőbb terméseredményt lehetett elérni, mint más országokban.

Főleg ezekre a sikerekre vezethető vissza az, hogy a tógazdaságok száma aránylag gyorsan növekedett, úgyhogy ma 13 nagyobb tógazdaság van, mintegy 200 tóval, kerekén 5.500 ha kiterjedéssel.

Ezekre a nagyobb tógazdaságokon kívül van még néhány kisebb is, de ezek csekély kiterjedésüknél és jelentéktelen terméseredményüknél fogva alig jönnek tekintetbe.

Az egyes tógazdaságok főbb adatai — részletes leírás nélkül — a következők: (Az egész ország 9 tartományra van osztva, melyeket a főbb folyókról neveztek el.)

Hely	A tavak száma	Terület ha	Termés q-ban
Poljana-Končanica (Száva t.)	49	1322	4.500—5.000
Nasice (Száva tartomány)	22	821	4.500—6.750
Écska (Duna „)	10	805	1.500—2.000
Zdenčina (Száva „)	22	699	2.000—2.200
Bosnyák Gradiska (Vrbas t.)	7	555	1.050—1.600
Grudujak (Száva tartomány)	15	385	2.100
Priedor (Vrbas „)	15	247	550—1.100
Slav. Brod (Száva „)	8	178	600—700
Pisarovina (Száva „)	9	138	400
Jastrebarsko (Száva „)	14	110	350—400
Karapanca (Duna „)	6	92	100
Antunovac (Száva „)	12	85	50—75
Račje (Dráva „)	11	40	50—75

Ezek szerint az adatok szerint a tógazdaságok évi haltermése 17.750 és 22.500 q között ingadozik, ami ha-ként 323—409 kg-nak felel meg.

A termés legnagyobb részét külföldre vizik, és pedig főleg Ausztriába (1928—1930. években átlag 37,61%), de Németország (31,59%) és Lengyelország (26,21%) szintén jelentékeny mennyiséget vesz fel, míg Csehszlovákia csak 4,57%-kal szerepel a kivitelben.

Érdekes, hogy egyes szlavóniai tógazdaságok a Magyar Tógazdaságok Rt. érdekkörébe tartoznak, s így ezek termését, mintegy 10.000 q-át az említett Rt. veszi át és mint „magyar“ pontyot exportálja, ezért ez a mennyiség nem szerepel közvetlenül a jugoszláv hal-kivitelben.

Ez a néhány adat eléggé igazolja, hogy a tógazdasági termelés, figyelemmel jelentékeny haltermésére, a nemzetgazdaság fontos tényezője. Jelentőségét még inkább lehetne fokozni, ha azokat a hatalmas területeket, amelyek teljesen parlagon hevernek és más termelésre nem is alkalmasak, halastavakká alakítanák át. Ilymódon a rendkívül kedvező talaj, víz és éghajlati viszonyok mellett, okszerű gazdálkodással rendkívüli eredményeket lehetne elérni.

A tógazdaságok üzeme általában egyforma, s csak a helyi viszonyokhoz képest találni egyeseknél némi eltérést a rendes formától.

Az üzem mindenütt hároméves, bárha a piacon keresett súlyú pontyot a kétéves üzemben is könnyen elő lehet állítani, amint ezt a „tógazdasági kísérleti állomás“ kísérletei kétségtelenül igazolják.

A tógazdaságok legfőbb hala a ponty, úgy a pikelyes, mint a tükrös, mely főleg Csehországból származik, egyedül Bosnyák-Gradiska és Prijedor pontya ered Galiciából.

Ivadékokat kétféleképp nevelnek; vagy kis Dubisch-tavakban, vagy több kat. hold kiterjedésű ivó tavakban. Legelterjedtebb mód az utóbbi, mely azért látszik alkalmasabbnak, mert illymódon a zsenge ivadék áthelyezésével előforduló nagy veszteségeket ki lehet küszöbölni;

viszont a hátránya az, hogy az ily nagy tavakban, hol az ivadék az anyákkal az őszi lehalászásig együtt marad, a tógazda sose tudja mennyi ivadéka lesz a jövő évi népesítéshez.

A tógazdaságokban teletetű tavak nincsenek, hanem az egész továbbtenyésztésre szolgáló és piaci anyagot, valamint a járulékhalkat teletű-medencékben teletetik át.

A járulékhalkak közül főleg a süllőt, újabban a harcsát és egyes helyeken a compót tenyésztik; az újonnan létesített szlavóniai bródi tógazdaság kísérletezni szándékozik a kecsge tenyésztésével.

A halakat kisebb-nagyobb mértékben etetik. Takarmányul főleg a kukoricát és csillagfürtöt használják, de esetről-esetre más szemestakarmányt is alkalmaznak, így árpát, babot, lóbabot, szóját, olajpogácsát, s az ivadék és egygyarasok etetésére hús- és vérlisztet.

A műtrágyák közül főleg szuperfoszfátot használnak, de alkalmazzák a tomassalakat, kálisót és kainitet is több-kevesebb eredménnyel.

A vízínövényzet irtása a háborús évek alatt és a háború után a munkaerő hiánya és a munkabérek nagysága miatt csaknem teljesen elmaradt, úgyhogy egyes tógazdaságokban a tavak egész felületét elfedte a növényzet. Ma már nagyobb gondot fordítanak a növényzet irtására is. A tavakban főleg a sulyom (*Trapa natans*) hatalmasodott el, s ha idejekorán a legnagyobb erővel nem irtják, hamarosan az egész tófelületet elborítja. A sulyom irtására legbiztosabb módszernek a bizonyult, ha a fiatal növényt amint levelei a vízszínen megjelennek, gyökerestől kitépik a tófenékből. A többi növény elhatalmasodását többszöri kaszálással, vagy a tófenéknek téli feltöltésével, vagy a tavaknak egy éven át ugaron hagyásával szokták meggátolni.

A termés mennyiségének fokozását célzó ezek a munkálatok, a takarmányozás, trágyázás és a növényzet irtása mindenütt igen kedvező hatásúak, úgyhogy a tógazdaságok mai termés eredménye a háború előtti eredményeket nemcsak hogy elérte, hanem azokat lényegesen túlhaladta. Sőt kétségtelen, hogy a termelés még nem érte el tetőpontját, hanem még jelentékenyen fokozható.

Ha a tógazdák a termelésben a legújabb idők kutatásainak és kísérleteinek eredményeit alkalmazzák, a jugoszláv tógazdasági termelés belátható időn belül elérheti azt a magas fokot, amelyet a rendkívül kedvező talaj-, víz- és klimatikus viszonyok számára kijelölnek.

2. A közvizek halászata.

Jugoszlávia közvizeiben, úgy a tavakban mint a folyóvizekben, némely helyen még igen gazdag halállomány található. Ezen halgazdaságra való tekintettel a jugoszláv kedvező éghajlati viszonyok mellett minden feltétel megvan arra, hogy okszerű gazdálkodással a közvizek halászata a nemzetgazdaságnak fontos tényezője legyen. Sajnos a halászatra nem fordítanak annyi gondot, amennyit az megérdemelne, annak értékét nem becsülik. A nyíltvizek halászatát okszerűtlenül úzik, a fogási módok és eszközök elavultak és primitívek s egyáltalán nem alkalmazzák a halászati kutatás újabb eredményeit a halállomány emelése és gondozása érdekében.

Mindennek dacára a közvizek halászatának értéke még mindig elég jelentékeny.

A pisztrángtenyésztéssel nem igen törődnek, bárha ennek a nagyszámú hegyipatakra való tekintettel igen nagy jelentősége lenne. A pisztrángtenyésztéssel foglalkozó telepek száma igen kevés mindössze 7, melyek vala-

mivel több 2¹/₂ millió ikrát keltetnek ki. A kikelt ivadékokat a halászati egyesületek veszik át és sporthorgász-vizeikbe helyezik ki, és pedig elsősorban sebes pisztrángot, aztán szivárványos pisztrángot, némi pénzes pért, galócát és pataki saiblingot. Csak újabban rendezkedik be némelyik tenyészet ivadék előállítására is, míg piaci anyagot termelő telep úgyszólván nincs.

A nyíltvizek halászata ma még nincs azon a magaslaton, amelyet már régen el kellett volna érnie. A legfőbb oka ennek kétségtelenül a halászok gyenge szerveztségében kereshető, akik a halfogást legnagyobb részben igen kezdetleges módon űzik és sem a halállomány szaporításának módjait, sem a vizek okszerű művelését nem ismerik, miáltal a vizeket alig használják ki.

Mégis a halászat ezen ága elég szép eredményt mutat fel, amint ez az alábbi adatokból látható, bárha a halászati statisztikának csaknem teljes hiánya miatt a nyíltvizek halászatának értékéről nagyon nehéz még hozzávetőlegesen helyes képet is alkotni.

Az ország déli részében fekvő nagy tavak halászatáról van némi adat, amelyből azok rendkívüli termékenységére lehet következtetni, s amely azt mutatja, hogy okszerű gazdálkodással azok hozamát rendkívül lehetne fokozni.

Igy az *Ohrida tó*, mely 27.000 ha kiterjedésű, s melynek körülbelül egyharmada Albánia tulajdona, a jugoszláv területen átlag 4.000 q évi haltermést hoz. Ennek a zsákmánynak mintegy 33 %-a pisztráng, 5 % angolna, 7 % ponty, 35 % küszféle és 20 % egyéb hal (paducz, domolykó stb.).

A *Prespa tó* 33.800 ha területű, melynek mintegy fele Görögorszáé, a jugoszláv részen évenként 500—800 q halzsákmányt hoz. Ebből kerekén 36 % ponty, 33 % paducz, 20 % küsz és 11 % a többi halféle. Pisztráng nagyon kis mennyiségben fordul elő.

A *Dojrau tó* a macedóniai tavak közt a legkisebb, mert területe csak 4.226 ha, s még ennek a fele is Görögországhoz tartozik. Évi hozama a jugoszláv részen mintegy 2.000 q, és pedig főleg ponty, azután compó, sügér, angolna és harcsa néhány fehérhalféleséggel.

A *Skabar (Skutari) tó* a legnagyobb jugoszláv tó 35.600 ha területtel, melynek körülbelül egyharmada Albániához tartozik. A jugoszláv résznek évi fogáseredménye 5.500 és 8.500 q közt ingadozik, melyben főleg a küszféle halak szerepelnek, kerekén 62 %-kal, továbbá a ponty mintegy 17 %, domolykó 14 %, tengeri pér és angolna egyenként 2 %, míg a többi halra 4 % jut.

A többi tavak: a *Hutovo Blato*, melyben sok angolna és ponty van, a *Vrana tó*, melyben főleg angolna és tengeri pér található, a *Bochinje (Wocheini) tó*, melyben sebes- és tengeri pisztráng mellett menyhal és különféle fehérhal van, a *Bled (Veldezi) tó*, melyet ponttyal, compóval, pisztránggal és csukával népesítenek, s ezen felül harcsa, márna és különféle fehérhal található benne. A felsorolt tavakban és a többi kisebb tavakban az évi halfogás 1.000 q-ra tehető.

A folyóvizek halászatáról még kevesebbet tudunk, mert erről semmiféle statisztikai adat nincs; ezek hozamát csak becsülni lehet, vagy a meglevő igazán csekély adat alapján kiszámítani. Talán nem túlzott, ha ezek hozamát évi 25.000 q-ra becsüljük, sőt legnagyobb valószínűség szerint az évi halzsákmány jóval nagyobb, mert a nagy folyók, Duna, Száva alsószakasza, valamint a Neretva (Narenta) torkolati szakasza igen haldús. A folyóvizek főbb halai a ponty, a süllő, harcsa, csuka és a kecsge, továbbá a compó, márna, menyhal, amelyeken kívül a fehérhalak tömegtelen válfajai fordulnak

elő, melyek között a keszeg és paducz, más szakaszokon főleg a domolykó és ön szerepelnek. A hegyipatakok főleg a sporthorgászat szempontjából értékesek, főhaluk a pisztráng.

A fentiek alapján megállapítható, hogy dacára a kezdetleges gazdasági és fogási viszonyoknak, a jugoszláv nyíltvizek évi fogási eredménye mintegy 6 millió kg-ra tehető. Ez a mennyiség túlzottnak egyáltalán nem mondható, sőt valószínűleg kisebb a ténylegesnél.

Ha 1 kg hal árát 10 dinárra (1 P) tesszük, figyelemmel arra, hogy a nyíltvizek halzsákmánya főleg az olcsóbb fehérhalfajtákból áll, figyelemmel továbbá arra, hogy a pontyot a Skutari tónál és a Narenta torkolatánál, ha bőséges fogás van, mélyen ezen ár alatt bocsátják áruba, azt látjuk, hogy az évi halzsákmány értéke 60 millió dinárra (10 millió P) tehető.

Már ez a szám is élesen mutatja a nyíltvízi halászat jelentőségét, amely csak növekszik, ha meggondoljuk, hogy a halászat mennyi munka- és kereseti lehetőséget nyújt, s hogy az ipar és kereskedelem a hálók, csónakok és egyéb halászati eszközök, valamint a műtrágyák forgalomba hozatalával, a mezőgazdaság pedig a haltakarmány eladásával mennyi jövedelemre tesz szert a halászat révén. Sajnos mindezekről hiányoznak a statisztikai adatok, s ezért ezeket az összegeket nem lehet számszerűleg megállapítani.

Nem szabad azt sem figyelmen kívül hagyni, hogy az államnak is közvetlen jövedelme van a halászejegyekből, s hogy egyes községek és közületek szép bérösszeget kapnak halászati jogaik után. A sporthorgászat is nagy előmozdítója az idegenforgalomnak.

A halászat nagy jelentősége az eddigiekből eléggé kivehető. De mennyivel nagyobb lehetne ez, ha a vizeket okszerűen művelnék és kihasználnák, s ha a tudományos halászati kutatás eredményeit mindenütt alkalmaznák.

Az első lépések erre már megtörténtek. A zágrábi „Zoológiai intézet“ utóbbi időben a nyíltvizekben halélettani vizsgálatokat végzett s ezek eredményéhez képest az illetékes tényezőknek javaslatot tett a halászat fejlesztésére és egyes vizek okszerű művelésére. Az említett intézet vezetése alatt álló, igen szerény „Crna Mlakai tógazdasági kísérleti állomás“ 1925 óta főleg trágyázási kísérleteket folytat, amelyeknek eredménye a tógazdasági termelésre biztosan kedvező befolyással lesz.

Végül az új halászati törvény, melynek tervezete már évek óta elkészült, gondoskodik külön halászati felügyelőség felállításáról, amely szintén előbbre fogja vinni a nyíltvizek halászatát, azok okszerű művelését és kihasználását, valamint a halászok szervezését.

Mindezek a tényezők, a jugoszláv halászatot remélhetőleg jelentősen előre fogják vinni, amely a nemzetgazdaságban eléri majd azt a helyet, amely a rendkívül kedvező klimatikus viszonyok folytán megilleti.

Vendég.*

Irta: *Hankó Béla dr.*

Fieritől északra vagy 8 km-rel, Petován, egy 25—30 házból álló rongyos kis albán faluban táboroztunk. A falu szélén a domboldalon elhagyott ősrégi görög templom előtt, óriási égbenyúló fekete cédrusok tövében állt a sátor.

Pihentünk.

*) Szemlévelény az „Albán pákásztanyán“ c., s a „Debreceni Szemle“ 1931 dec. számában megjelent világháborús visszaemlékezéseiből. Szerző engedélyével.

A forró nap után a tenger felől hűsítő szellő ke-
rekedett. Csendesen pipázgatva ültem az olajfa tönköket
ropogtató tűz előtt és néztem a naplementét. A falun
túl végtelen nádas, zombékos, lápos mocsár terült nyu-
gat felé s veszett el a Kravasza-tó és a tenger nyílt
vizében. Finom kékes pára ült a vidéken és a nap vér-
vörös korongja egészen sajátságos laposra nyomott ellip-
szis formájában készült lemerülni a tengerbe.

Legényem jelentette, hogy van itt egy albán, 10
rucatojást hozott és orvosságot kér.

— Hadd jöjjön.

Ez is csak olyan volt, mint a többi. Szőrös, szőr-
vel kifelé fordított nyers bőr bocskor volt a lábára szíjazva,
török szabású fehér vászon, de combig sáros nadrág;
a derekán ötször-hatszor körülcsavart kifakult vörös ne-
mez-öv; rongyos ing, fején szennyes sárga kendő, úgy,
mint nálunk az asszonyokon. Lassan közeledett és meg-
állt előttem. Kezét a szívére, szájára és homlokára téve,
a szokásos módon üdvözölt.

— Mir haba! Tngat jeta! (Jó hírt, hosszú életet.)

— Evallah. (Adjon Isten.)

Intettem, hogy üljön le. Szótlanul, törökösen leku-
porodott a földre, majd elővette nadrágzsebéből pakfon
dohányszelencéjét, abból vékonyra vágott sárga dohányt
és cigarettapapírost vett ki, sodrott egy cigarettát, meg-
nyalazta és szótlanul átadta nekem.

Pipám akkorára már kiégett, elfogadtam ajándékát
és egy erre a célra tartogatott szopókába téve, a parázs-
ról rágyújtottam. Vendégem ugyanígy tett.

Megkérdeztem tőle merről jön. Szótlanul kinyújtott
karral, a mocsár felé mutatott, ahol bíborvörös színnel
tűkröződött az ég a nádas közt előcsillanó vízben.

Tudtam, hogy arrafelé csak egy falu van: Libovcsa,
amely 10—12 házból áll mindössze. Azontúl már csak
a végtelen mocsár következik.

— Libovcsából? — kérdeztem vendégemet.

Fölkapta fejét és szájából sajátságos „ty“ hangot
adva (nem!) azt mondotta: „Sum larg“ (sokkal mesz-
szebbről). Csodálkozva néztem rá, hisz tudtam, hogy
Libovcsán túl a végtelen mocsár következik s ott nem
lakik ember.

Egyszerre rendkívül érdekelt vendégem. Annál is
inkább, mert két furcsa dolgot vettem rajta észre. Hosszú
botja, melyet először közönséges somfabofnak néztem,
most, hogy előttem hevert, nagyon felkeltette érdeklő-
désemem, mert úgy volt vágva, hogy hegyén három rö-
vid ág maradt s ez ágak között gyékény fonadék egy
tenyéryi kis csésze vagy fészekszerű kosárkát alko-
tott. Óvében pedig, most, hogy leült, előrehúzza, jól
látszott egyenes sarló vagy görbe kasza formájú rövid-
nyelű szerszámja.

Előhívtam a tolmácsot, mert éreztem, hogy albán
tudományom nem lesz elég és beszélgetni kezdtünk.
Elmondta, hogy a mocsár közepén egészen egyedül lak-
kik. Madárból és halból él. Nem jár be a faluba, csak
ha valamire szüksége van. Most is azért jött, mert or-
vosságot szeretne vinni a fiának. Megtudtam, hogy
mindnyájan maláriások, de bár őt is, feleségét is és két
kis leányát is naponta kirázza a hideg, ezzel nem so-
kat törődik, mert természetesnek találja, hisz Musakiá-
ban mindenki maláriás. Azonban két kis fia már meg-
halt a harmadikat, aki most négyéves, szeretné fölnevelni,
ezért kell neki az orvosság.

Az mondtam a vendégemnek, maradjon nálunk,
vacsorázzék velünk, adok neki orvosságot, de kérem,
vezesen el holnap reggel otthonába, mert rendkívül sze-

retnek vízimadarat löni. Kérésem kissé meglepte, de
azután késznek nyilatkozott. Elbúcsúztam tőle és tolmá-
csommal együtt elvonult az emberek tűzéhez s ott lehe-
veredett. Én pedig készültem gondolatban a holnapra útra.

Egyszerre fölelevenedett lelkemben Herman Ottó-
nak, a *Magyar Halászat Könyvé*-ben oly mesterien meg-
írt pákásztanyája s az az élet, amely még százévvél
ezelőtt is hazánk sok nagy mocsarában folyt. Akkor még
nem szabályozták agyon a folyókat, s az évente kiöntő
folyóvizek végtelen lápok, mocsarakat, ingoványokat,
vad vizeket tápláltak. Akkor még élt az Ecsedi láp, a
Szernye-mocsár, megvolt a Duna-Tisza között sokszáz
méröldes nádrengeteg és élt benne a legősibb szabad
magyar: a pákász és a csikász, egyedül a mocsár köze-
pén, községhez nem tartozva, mint szabad független
ember.

Ennek a kihalt és elpusztult embertípusnak rajzát,
életét, szokásait mesterien festette meg Herman Ottó.
Mindez fölébredt most emlékezetemben. Erősen elhatá-
roztam, hogy megnézem vendégem tanyáját, hisz ez is
pákász és ha lehet, több napot töltök vele. (Folyt. köv.)

Külföldi lapszemle.

Takarmány megtakarítás tógazdaságoknál trágyázás útján.
Dr Brüning berlini gazda rámutat arra, hogy a ponty és compó
megcsökkent értékesítési ára és a magas takarmányozási költsé-
gek által alkotott olló kíméletlen nyomása arra kényszeríti a
tógazdákat, hogy mindent elkövessenek a termelési költségek
csökkentésére. Ennek a célnak elérésére ezidőszertint jóformán
csak egy mód van: a takarmány jobb értékesülésének elősegítése.

A tó talajának művelése, a gyakran elhanyagolt meszezés,
ásványi trágyázó anyagok hozzáadása révén a takarmány jobb
értékesülése valóban elérhető. A bajorországi Wielenbach kísér-
leti állomásának vizsgálatai például azt igazolták, hogy a takar-
mány értékesülése pusztán trágyázás által szinte megkétszerez-
hető, amennyiben sikerült a takarmány arányszámot — ami mu-
tatja, hogy egy q halhús előállításához hány q takarmány szük-
séges — a 6·5—7·8 értékről 3·1—4·0 értékre leszorítani. Ujabb
Sziléziában is végeztek idevágó kísérleteket, amelyek a wielen-
bachi eredményeket megerősítik. Ezeket a kísérleteket 1929-ben
és 1931-ben végezték, három, egyenként mintegy 4 kat. hold
terjedelmű tóban, mégpedig oly módon, hogy az egyik tó csak
meszet, a másik meszet és foszfort, a harmadik meszet, foszfort
és káliumot kapott. A nyert tapasztalatok azt mutatták, hogy úgy
a termés összszúlya, mint a darabsúly tekintetében a trágyázásnak,
és pedig különösen abban a tóban, amelyik káliumot is kapott,
kitűnő hatása volt. Igen érdekes és figyelemreméltó a kísérletet
végzőknek az a megfigyelése, hogy a káliummal trágyázott tóban
növekedett halak sokkal elevebbek, egyenletesebb súlyiak
voltak, mint a többi tavak halai. Walter Emil wielenbachi kísér-
leteinél hasonló tapasztalatot tett a kénsavas káli-magneziával
való trágyázásnál. A sziléziai Sulan melletti tógazdaságban kai-
nittal való trágyázás vezetett u. i. megfigyelésre. Úgy látszik a
kálisóknak a halak általános egészségi állapotára van kedvező
hatása. (Allgemeine Fischerei-Zeitung, szeptember 15.)

*Ponty- és csuka-óriások életkora a súlyszaporulat alapján
számítva.* A legöregebb hal állítólag az a csuka volt, amelyet
1236-ban II. Frigyes császár személyesen látott el megjelöléssel
és bocsátott vízbe; ezt 267 évesnek mondják, súlyát 350 fontra
becsülték. Ezek az adatok az exakt ellenőrzést aligha állanak ki.
Bloch Eliezer természettudós adatai már jóval megbízhatóbbak és
így elhithetjük, hogy az Oderából 1711-ben egy 183 centiméter
hosszú, 60 cm széles 70 font súlyú pontyot fogtak ki. Életkorát
200 évben jelölik meg. Az életkor becslése annak figyelembevételével
történik, hogy a ponty kezdetben igen gyors növekedési
képesége a 8—10-ik évtől kezdve rohamosan csökken. Száza-
lékokban kifejezve például egy 5 éves ponty várható egy évi
növekedése 50%-át teszi kezdeti súlyának, tízéves pontynál már
csak 15%, 13 éves korban 6%, 16 éves korban 2%, 20 éves
korban már csak 1%. Így adódik aztán, hogy egy 15 fontos
halnak kerek 100 esztendőre van szüksége arra, hogy súlya
megkétszereződjék. Napjainkban fogtak egy 28 fontos pontyot,
melyben 5 font ikra volt. Ennek az ikrasúlynak a levonását figye-
lembevéve 68 esztendőre tehető a ponty életkora.

(Allgemeine Fischerei-Zeitung, szeptember 15.)

Halaszviziek rákkal való népesítéséről. Viktor Czech dr közli e cím alatt megfigyeléseit és elsősorban arra mutat rá, hogy nem minden halaszvíz alkalmas rákkal való telepítésre, Forrásvízben aligha honosodik meg, bár igen kivételes esetekben forrásvízzel táplált tóban is megél. Inkább valamivel langyosabb vizet kedvel, agyagos talajba ágyazott lusta folyású kis patakok éger- és fűzfákkal árnyékoltt helyein tartózkodik legszívesebben. Agyagtól iszapos víz nem ellensége, organikus eredetű vízszennyezés iránt azonban nagyon érzékeny. Az annakidején katasztrófális pusztulást okozó rák pestis miatt egyes hangok még ma is követelik, hogy népesítésre szánt rákokat kihelyezés előtt 2–3 heti vesztégar alatt kell tartani. Tekintettel azonban arra, hogy a rákpestist jóformán teljesen megszüntnek tekinthetjük, belföldi szállítmányoknál ettől eltekinthetünk, csupán arra kell ügyelni, hogy kimutalt vagy elernyedt példányokat ne helyezzünk ki. Szárazon gyaluforgács vagy csalan közé csomagolva 1–2 napi szállítást is kibír. Nem szabad azonban az ilyen száraz állapotban érkezett rákokat azonnal mély vízbe eresztetni, hanem fakádba helyezve lassú locsolással annyi vizet kell a háttal fölfelé elhelyezett rákokra eresztetni, hogy félig vízben álljanak. Ekkor meg kell várni, míg a rákok annyira magukhoz térnek, hogy élénk mozgással elbújni igyekeznek. A döglött vagy élénkséget egyáltalán nem mutató rákokat el kell égetni. A kihelyezés helyére szállított rákokat ott újból vizsgálat alá kell venni és csak az élénk mozgásúakat szabad a vízbe eresztetni. A kihelyezett rákok fele him, fele nőstény legyen. A kihelyezett példányok ivarérettek legyenek. Fontos a kihelyezés időpontjának helyes megválasztása. Legalkalmasabb a szeptemberi kihelyezés. A kihelyezés a patak olyan részén történjék, ahol a rákok búvóhelyet találhatnak. A kihelyezés csak akkor fog sikeresülni, ha a víz minősége meg fog felelni a rákok igényeinek. Ezért ajánlatos tó számára tóból, patak számára vízfolyásból beszerezni az anyagot. (Der Deutsche Fischer, szeptember.)

Vízinövények irtására legalkalmasabb időpontot illetőleg nyújt értékes felvilágosítást a „Zur Bekämpfung der Überwasserflora in Teich- und Seewirtschaft“ c. cikk. Megállapítja, hogy míg a vízinövényzet leküzdését szolgáló eszközök és technikai eljárások nagy fejlődést mutatnak, addig a növényzet irtásának biológiai vonatkozásaival nem foglalkoztak eléggé. Pedig ez a szempon is nagy figyelmet érdemel különösen az irtásra legalkalmasabb időpont megválasztása tekintetében. Bugow kísérletei, valamint tapasztalatból merített megfigyelések úgyanis megerősítik azt a biológiai elvet, hogy növények irtására legalkalmasabb időpont az, amikor élettanilag legjobban igénybe van véve. Ez az állapot közvetlenül a virágzást megelőző időszakra esik. Ilyenkor minden tartalékanyagot igénybevesz a virágzás, ha tehát ebben az időben lekaszálják a növényzetet, akkor az így okozott veszteségeket a növény már nem tudja kiheverni és elpusztul. Ami vízinövényeinknél július végére esik ez az időpont. Igaz ugyan, hogy a mezőgazdasági munkák miatt éppen ekkor kerül legtöbbbe a munkaerő, de az így mutatkozó többletkiadás bőven megtérül abban, hogy a következő években alig lesz munka a növényzet irtásával. Azokon a helyeken, ahol közvetlenül virágzás előtt kaszáltak, ott a következő évben alig egy-két szál lézengett, míg azokon a helyeken, ahol jóval a virágzás előtt vagy után történt az irtás, ott bizony a következő évben ismét sűrűn kinőtt a növényzet. A cikk bőséges bibliográfiai tájékoztatást is nyújt.

(Fischerei-Zeitung, Neudamm, szeptember 4.)

Az 1932. évi pontytermés értékesítése. A tavalyi árlemorzsolódás okaira vonatkozó korábbi vizsgálódásainak összefoglalásaképpen újból odanyilatkozik, hogy a pontypiac egészséges kialakulása csak akkor várható, ha az oda nem való, piacra nem érett pontyoktól tehermentesítik. Ez csak úgy érhető el, ha a tógazdák legalább a két fontnál könnyebb halaikat visszatartják és tovább hizlalják. Ezáltal a piacnak mintegy 1/3-résszel kevesebb kínálattal kell számolni, ami a kereslettel jól összhangba lesz hozható. Azoknak a tógazdáknak, akik attól tartanak, hogy így 1/3-rész bevételről elesnek, kimutatja, hogy ez tévedés, mert az össztermést a gyenge minőségű anyag hozzákeverése miatt Zentnerenként csak 60 R. M. átlagáron lehet értékesíteni, míg a válogatott 2/3-rész áruért 80 R. M. átlagárat lehet elérni. Ebből az átlagból megtérül a látszólagos veszteség és azon felül megmaradt az 1/3-rész jövő évi kihelyezésre. Ha a piacra hozatalnál a minőségre nem fognak gondot fordítani, akkor a kereslet az észszerűbben dolgozó tengeri-hal kereskedelem felé fog terelődni.

(Paul Vogels Korrespondenzblatt, szeptember 1.)

Jelentés a lötzeni (Keletporoszország) halászati iskola 1931. évi évfolyamáról. Az oktatás elméleti és gyakorlati kiképzésre tanulmányi kirándulásokra és külön tanfolyamokra tagozódott. A jelentés részletesen ismerteti a tanított tárgyakat, melyeket itt csak főbb cikkekből adunk közre. A) Elméleti oktatás: 1. Halak természetrajza. 2. Halak élettanára és természetes vizekre vonatkozó ismeretek. 3. Halászati üzem. 4. Halbetegségek, halelleneségek. 5.

Szennyvizek által okozott és egyéb halászati károk. 6. Tógazdaság és haltenyésztés. 7. Tógazdaságok tervezése és építése. 8. Halászati jog. Halászati közigazgatás. 9. Elemi ismeretek az általános műveltséghez tartozó tantárgyak köréből. 10. Természettan. 11. Vegytan. 12. Időjárás. 13. Állampolgári jogok és kötelességek. 14. Társadalombiztosítás. 15. Kereskedelmi levelezés. Bank- és adóisme. 16. Első segély nyújtás. B) Tanulmányi kirándulások természetes vizek halászatának és tógazdaságok üzemének tanulmányozására, szennyvízvizsgálat bemutatására. Különtanfolyamok: 1. Mentési tanfolyam. 2. Vitorlástanfolyam. 3. Úszótanfolyam. 4. Mótörisme. 5. Növényzetirtás. 6. Édesvízi halak kezelése, csomagolása. C) Gyakorlati oktatás. Húsz hetig és tízenhét napig tartott. Hálókötés, hálók javítása. Különböző halászeszközök előállítás. A hálókval való bánásmód a halászat legkülönbözőbb módjai mellett. Hálók impregnálása. Halászcsonakok karbantartása. Ivadékkihelyezés. Halszállítás. Partgondozás és halaszvizek gondozása. — Az iskolai év 1931 január 8-tól december 9-ig tartott egy kéthetes (május 25 — június 9) szünidővel. A növendékek száma 12 volt, akik közül 8 tavihalászatra, 3 folyami halászatra, 1 pedig tógazdasági üzemre készült. Az iskolát a porosz földművelésügyi miniszter is meglátogatta. (Mitteilungen der Fischereivereine, Ost-ausgabe, augusztus 15.)

A horgászbót mechanikája. Ha a horgász jó horgászbótot akar kiválasztani magának, akkor bizony nehéz feladat előtt áll, mert a horgászbót típusok száma nagy, a jó bót ismertető jelei ezzel szemben nincsenek írott szabályokba foglalva. Próbálgatásra pedig rendszeren sem idő sem hely nincsen. Ebben a tekintetben kíván a szerző — O. L. Borner — a horgásznak segítségére lenni, azáltal, hogy a horgászbót dinamikus és szilárdsági vizsgálataiból lehetőleg egyszerű szabályokat tudjon következtetésképpen levonni arra, hogy minden próba híjján, csupán alkalmasan választott adatok ismerete alapján lehessen ítéletet mondani afelől, hogy valamely bót megfelelő-e vagy sem. Aki valamelyes mechanikai, szilárdságtani ismerettel rendelkezik, érdeklődéssel követheti a grafikus ábrázolásokkal megvilágított elemzéseket. A cikk folytatódik és a gyakorlati szempontból hasznos végkövetkeztetések az októberi befejező közleményben várhatók.

(Schweizerische Fischerei-Zeitung, augusztus, szeptember.)

Az ágascsapú rákok és azok szaporodása (Les cladocères et leur reproduction) c. cikk folytatása és befejezése ezeknek a kis állatocskáknak a szaporodására vonatkozó megfigyeléseket tárgyalja. Szaporodásuk valóban rendkívül érdekes és csodálatos példája annak, hogy a természet milyen változatos módon segíti elő a fajok fennmaradását. Példaképpen a Daphnia cucullata egy évi szaporodási jelenségeit közli. Az áttelelt petékből tavasszal kizárólag nőstény egyedek kelnek ki, melyek parthenogenezis útján (him állattal való szexuális tevékenység nélkül) szaporodnak tovább és pedig oly módon, hogy a petékből nemzedékek keresztül mindig csak nőstényegedek kelnek ki. Az ivadékok száma szeptemberben éri el maximális értékét és ekkor váratlanul a petékből hímek és nőstények vegyesen kelnek ki, melyeknek szexuális tevékenységéből, tehát gamogenezis útján olyan petéket rak le a nőstények egy része, melyek sokkal ellentállóbbak és táplálékkal dúsabban ellátottak, mint az eddigiek. Ezek a tartós peték, melyek a telet át fogják élni minden baj nélkül. Szerző igen érdekesen magyarázza a parthenogenezis és gamogenezis váltakozásának okait és a cikk összefoglaló részében rámutat arra is, hogy a cladocerák tenyésztésének az ivadéknevelésnél milyen gyakorlati jelentősége van. Buschkiel adatai szerint egy 6 méter hosszú, 4 méter széles medencében óvatossal kezelt tavasztól nyárelejéig naponta félkilogramm súlyú állatocskát lehet termelni. Szerves trágyák adagolása elengedhetetlen.

(Bulletin français de pisciculture, augusztus, szeptember.)

Szemléldések a pontypiac helyzetéről. (Reflexions sur la situation du marché de la carpe.) dr Schulmann Emil az általános gazdasági depresszió okaiul a következőket jelöli meg: 1. Az európai államoknak az importálás csökkentése érdekében kifejtett tevékenysége; 2. A fogyasztók csökkent vásárlóképességük folytán nem képesek oly árakat fizetni, mely a termelőket kielégíthetné; 3. Külföldi szállítmányokért járó összegek behajtásának nehézségei. Az első pontra vonatkozólag rámutat arra, hogy az importáló országok délibábót kergetnek, ha azt hiszik, hogy a határ elzárása esetén jó árakat fognak elérni. Példaképpen Lengyelország esetét említi, melynek termelői soha olyan rossz árakon még nem értékesítették halaikat, mint éppen akkor, mikor szigorú határzárt tiltotta ki a magyar és jugoszláv halakat. A második pontban leírt nehézségen azáltal lehet enyhíteni, ha eredményes propagandával kiváló minőségű áruval a fogyasztók táborát bővítjük. A harmadik pont olyan általános jellegű, hogy könnyítésre csak a feszültség általános enyhülése esetén lehet számítani. A felsoroltak ellenére a pontypiac irányzatában kedvező változások bekövetkeztére számít.

(Bulletin français de pisciculture, szeptember.)

SZEGED SZAB. KIR. VÁROS FEHÉRTÓI TÓGAZDASÁGA.

Hirdetmény.

Szeged szab. kir. város fehértói tógazdaságának behalásításához mintegy 400 q nemesponty-ivadék beszerzése szükséges, amelyre a városi üzemek igazgatósága ajánlatot kér.

A fentjelzett mennyiségből:

150 q	5—6 dkg-os	1 nyaras
150 "	10—12 "	1 "
100 "	20—25 "	2 "

gyorsnövésű, elsőrendű nemesponty- (tükrös, pikkelyes vagy vegyes) ivadék szállítandó, Dorozsma vagy Szatymaz vasúti állomásra, a halak kifogástalan egészségi állapotának a garantálása mellett, amely körülményeket a megérkezéskor a földművelésügyi minisztérium hivatalos szakértő közege állapítja meg. A szállítás és átvétel vagy novemberben, vagy jövő év tavaszán lesz, részletekben, vagy egészben esedékes, a vásárló óhaja szerint.

Az ajánlatot kilogrammonkénti árban kell megtenni s lehet az egész leszállítandó mennyiségre, vagy kisebb mennyiségre is ajánlatot tenni.

Kiköti Szeged város üzemeinek igazgatósága, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül az árra, szabadon választhat s ebből folyólag ajánlattevők közül senki kártérítésre igényt nem tarthat. Ajánlattevők az üzem igazgatóság döntéséig ajánlatuk alapján kötelezettségben maradnak.

Az ajánlatokat Scultéty Sándor városi főszámvevőhöz kell benyújtani legkésőbb 1932 október hó 25-ig olyformán, hogy a belső boríték, amelybe tulajdonképpen az ajánlatot be kell tenni, lepecsételendő.

Az üzemigazgatóság kiköti, hogy kívánságához képest az ajánlat végösszege után számítandó 5%-os óvadékot ajánlattevőtől biztosítékul bekérjen.

Szeged, 1932. évi október hó 5.

Scultéty Sándor s. k.
városi főszámvevő.

TÁRSULATOK—EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya f. évi szeptember hó 20-án ülést tartott, melyen Répássy Miklós elnöklété alatt jelen voltak: Antalfy György, Corchus Zoltán, Csörgey Titusz, Kócsy Imre, Kuttner Kálmán, dr Lukács Károly, Szalkay Zoltán, dr Unger Emil, Zimmer Ferenc és ifj. Zimmer Ferenc választmányi tagok, Fischer Frigyes igazgató, Illésy Zoltán titkár és Németh Endre pénztáros.

Távollettüket kimentették: Hirsch Géza, dr Isgum Ádám, Iklódy-Szabó János, dr Kovács Vilmos, Purgly Pál és br. Szurmay Sándor.

Elnök: Most, hogy a választmány a nyári szünet után ilyen szép számban mintegy első ülését tartja, napirend előtt megemlékezem egyesületünk érdemes alelnökéről, vitéz br. Szurmay Sándorról, akit ez év augusztus havában az a kitüntetés ért, hogy a Kormányzó Úr Öfóméltósága a főrendiház örökös tagjává nevezte ki. Örömmel jelentem ezt be az egyesület választmányának s meg vagyok arról győződve, hogy az egész egyesület helyeslésével találkozom, amikor azt javaslom, hogy az egyesület br. Szurmay Sándort ezen magas kitüntetésébe alkalmából feliratilag üdvözölje és neki mélyen átérzett szerencsekívánatait tolmácsolja.

A választmány az elnök előterjesztéséhez örömmel egyhangúlag hozzájárul s annak végrehajtásával az elnökséget bízva meg.

Elnök: Felkérem az Igazgató Urat a napirend ismertetésére.

1. Igazgató felolvassa dr Maucha Rezső levelét, amelyben köszöni az egyesület szerencsekívánatait az alkalmából, hogy egyetemi magántanárá kineveztetett.

Tudomásul szolgál.

2. Igazgató emlékezteti a választmányt, hogy ez év június havában dr Karczag József tagtársunk ponty fajta kísérleteket hozott javaslatba, amelyet azután dr Unger Emil azzal egészített ki, hogy miután állami kísérleti tógazdaságunk nincsen, tógazdáink ajánljanak fel egynéhány tavat, ahol ezeket a kísérleteket megtartani lehetne.

gr. Eszterházy Ferenc tatai uradalma bejelentette az egyesületnek, hogy ezen fajta kísérletek céljaira két tavat szívesen rendelkezésre bocsátana, csupán bizonyos kikötéseket tesz, amelyeknek betartását kéri a tavak igénybevételének alkalmából.

A választmány többek hozzászólása és beható vita után akként döntött, hogy az Eszterházy uradalom felajánlását hálás köszönettel fogadja, s erről az uradalmat értesíti is, azonban megbizja az igazgatót, hogy érdeklődjék vajjon ezeket a kísérleteket

indiferens tógazdaságban, pl a gödöllői állami tógazdaságban nem lehetne-e megtartani. A kísérlet összes részleteinek előírása, továbbá magának a kísérletnek végrehajtása céljából felkéri az Országos Halászati Felügyelőséget és a Halélettani Állomást, hogy egy bizottságot küldjön ki, amely a kísérletet vezeti és annak eredményéről beszámolókat ad.

3. Igazgató felolvassa az egyesület beadványát a földművelésügyi minisztériumhoz, amelyben a közeledő lehalászásra való tekintettel halaink külföldi értékesítése szempontjából a szükséges intézkedések megtételét kéri. A kérelem egyik része azt tartalmazza, hogy rekompenzációs szerződések alkalmából a tárgyalásra kiküldendő tisztviselők a rekompenzáció ellenértékéül, mint kivitelitárry, elsősorban a halat jelöljék meg. A kérelem második része arra irányult, hogy a halexport biztosítása céljából szükséges intézkedések megbeszélése végett a földművelésügyi minisztérium egy értekezletet hívjon össze, amelyen a kívül álló hatósági szervek, úgymint kereskedelemügyi minisztérium, külügyminisztérium, Magyar Nemzeti Bank képviselői is vegyenek részt.

A választmány az eljárást jóváhagyólag vette tudomásul, s ugyancsak tudomásul vette az elnök abbeli bejelentését, hogy az értekezlet a mai napon már meg is tartatott és ezen a halászatlat érdekeltek összes kívánságait tudomásul vették, az illetékes ténnyezők.

4. Ifj. Zimmer Ferenc választmányi tag bejelenti, hogy értesülése szerint a városházán a fogyasztási adók felemelésének gondolatával foglalkoznak. Minthogy a halárak lecsökkenése következtében a hal fogyasztási adója ma is már magas és különösen az olcsó halfajtáknál az eladási árak nagy részét képezi, lépéseket kellene tenni, hogy a fogyasztási adók felemelése semmi esetre se legyen életbeléptetve.

Igazgató jelenti, hogy az egyesület mult év november havában adott be e tárgyban a székesfőváros polgármesteréhez egy kérvényt, amelyben a fogyasztási adó aránytalanságára rámutat és konkrét javaslatot tesz a fogyasztási adók eltörlésére, illetve megállapítására.

A választmány részletes vita után elhatározza, hogy a fogyasztási adó felemelése ellen a székesfőváros polgármesteréhez beadványt intéz, amelyet küldöttségileg fog átnyújtani.

5. Ifj. Zimmer Ferenc választmányi tag javasolja a választmánynak, hogy a székesfőváros által építeni szándékolt nagybani halcsarnok ügyében szintén forduljon az egyesület a székesfőváros polgármesteréhez azzal a kérelemmel, hogy a főváros a nagybani halcsarnok építését úgy szakszempontból, mint gazdasági okokból mellőzze.

A választmány beható vita után elhatározza, hogy a nagybani halcsarnok létesítése ellen a székesfőváros polgármesteréhez beadványt intéz és ennek átadására egy szűkebb körű küldöttséget fog felkérni.

6. Igazgató utasítást kér a választmánytól, hogy a választmányt kiegészítő rendkívüli közgyűlés határidejét mikorra állapítsa meg. Egyben figyelmezteti a választmányt, hogy két határidőt kell megjelölni és pedig az elsőt, amelyben a közgyűlés semmi esetre sem lesz határozatképes, de az alapszabályok annak kitézését elrendelik, azután a második, amelyen a közgyűlés minden körülmények között határozatképes.

A választmány az első határidőt, amelyen a megjelenés nem szükséges és amely az alapszabályok rendelkezései szerint ugyanis határozatképtelen lesz, november 1-re teszi, mikor a napnak kegyeletos voltára való tekintettel előreláthatólag ugyse jelenik meg senki. A rendkívüli közgyűlés valóságos határideje azután november hó 14-e (hétfő) lesz, amelyen a közgyűlést minden körülmények között meg fogják tartani. A közgyűlést megelőzően választmányi ülés lesz, amely foglalkozni fog a közgyűlés egyetlen tárgyával, a választmánynak 6 újabb taggal való kiegészítésével. F.

Pontytermésünk külföldi értékesítése ügyében, mint azt lapunk előző számában közöltük, küldöttséget menesztett az Országos Halászati Egyesület a Földművelésügyi Miniszter Úrhoz, hogy az értékesítésre vonatkozó észrevételeket és kívánságokat a legfőbb helyen előadjuk.

A küldöttség által előszóval előadott kérelmet az egyesület írásba foglalta és 98/1932. sz. a. a Földművelésügyi Miniszter Úrhoz szeptember 12-én benyújtotta. A kérvény szövege a következő:

„Azok a rendkívüli nehézségek, melyek a külkereskedelmi forgalomban napról-napra fokozódnak, hazánk agrár termelési ágazatai között bizonyára legjobban sújtják a halászatot. Ennek a gazdasági ágak termékei ugyanis amellelt, hogy kétharmad részben külföldön értékesülnek, más termékektől eltérő, egész különleges természetűek is. A pontyot élve kell piacra vinni. Értékesítése, bár eladása kisebb-nagyobb mértékben egész éven át folyik, mégis bizonyos kiemelkedő pontokhoz van kötve, így különösen az őszi zsidó ünnepekhez és karácsonyhoz. Ha idejében nem kerül eladásra, a hosszú tárolás következtében elhull és értékében veszít. Az elhullott anyag mint exportcikk elveszti értékét, de mert

gyorsan romlik, az itthoni piacon sem értékesíthető, még csökkentett áron sem. Amennyiben tehát a fent említett időszakokat nem tudjuk kihasználni, akkor az már egész évre kiható károsodást és veszteséget jelent. Már pedig ennek a kihasználásnak akkor, amikor külföldi országokkal kereskedelmi szerződéseink nincsenek s mikor magas vámokkal zárkóznak el tőlünk, százfélé akadály mered elélnk, melyeknek elhárítása lehetetlen feladat elé állít bennünket, mert az importnehézségeket nemcsak a bel- hanem a külföldön is el kell hárítani, amire megfelelő szervezet hiányában képtelenek vagyunk.

Nagyméltóságod eddig is a legmegértőbb jóindulattal támogatta törekvéseinket és ez bátorít bennünket arra most az értékesítési fődény küszöbén, hogy ismét kérjük segítségét. E segítség módozatait röviden összefoglalva legyen szabad a következőkben előadnunk:

1. Miután a külkereskedelmi forgalomban most az árucseréjé játssza a főszerepet, tiszteletteljesen kérjük, hogy a hal különleges voltára való tekintettel bizonyos behozatali, kívülről erőltetett árak rekompenzációs áruja gyanánt elsősorban a hal jelöltessék meg. A halnak az egyes országokba való bevitelére ellen úgyis éppen az eddigi jó halpiacú országokban fejtenek ki befolyásos körök ellentétét. Itt különösen Lengyelországra és Csehszázra gondolunk, mert Németországot illetőleg némi reménységünk van arra, hogy magánegyezség alapján a bevétel megfelelően szabályozódni fog. Olyan behozatali áru, mellyel szemben a hal exportja biztosítható volna, amint arra a gyakorlat rámutatott, a koksz és poroszszén lehetne.

2. Kérjük tehát Nagyméltóságodat, méltóztassék odahatni, hogy a nevezett két áru importja a hal exportjának biztosítására fenntartassék és kegyeskedjék a vázolt viszonyok között annyira szükséges gyors és megfelelő lépések eredményes megvitatása végett egy ankétot összehívni, melyen a Nagyméltóságod bölcs vezetése alatt álló minisztériumon kívül álló, de ezekre az intézkedésekre mégis befolyással bíró állami szervek, úgymint a kereskedelemügyi minisztérium, a külügyminisztérium és a Magyar Nemzeti Bank képviselői, valamint az érdekelték nevében egyesületünk is részt vennének.

Mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, méltóztassék a kérvényünkben előadottakat nagybecsű figyelmére méltatni, mert egy olyan gazdasági ágról van szó, mely ha a kérelmezett segítséget nem kapja meg, a legrövidebb idő alatt a teljes pusztulásnak néz elébe. Kérésünk komolyságát mutatja az, hogy most nem anyagi segítséget kérünk Nagyméltóságodtól. Most ugyanis már nem arról van szó, hogy milyen áron értékesül termésünk, hanem arról, hogy egyáltalában értékesül-e vagy pedig teljesen megsemmisül. Maradtunk Nagyméltóságod iránt mély tiszteletünk nyilvánítására mellett.

Budapest, 1932. szeptember hó 10-én. *Répássy Miklós s. k.* alázatos szolgálója a lenők.

A kérdésnek hamarosan eredménye is lett, mert a földművelésügyi minisztérium külforgalmi osztályának vezetője szeptember hó 20-án déli 12 órára egy értekezletet hívott össze, melyen a halászati összes érdekelték, kereskedelemmel foglalkozók és termelők teljes részletességgel előadták kívánságaikat, amelyeket a külfölddel folytatandó tárgyalások során a lehetőségig figyelembe fogják venni. Ugyanakkor az érdekeltséget felhívták, hogy jövőben bármilyen kérésre, vagy kívánságra les, terjessze azt elő közvetlenül a külforgalmi osztálynak.

UJDONSÁGOK—VEGYESEK.

Hazai pontyfajták összehasonlítása. Dr Karczag József tagtársunk által a „Halászat” f. évi június 15-i számában felvetett eszmét az országos halászati egyesület választmánya, mint az lapunk más helyén olvasható, tárgyalás alá vette és dr Unger Emil főszerkesztőnek szakszerű javaslata alapján elhatározta, hogy kísérletet fog végrehajtani — minden versenyszerű jelleg nélkül — az ország különböző részein levő tógazdaságokban kitenyészett pontyfajták összehasonlítása céljából.

Ezen kísérlet abban áll, hogy az Országos Halászati Egyesület részéről felkért bizottság ellenőrzése mellett a jövő év tavaszán lenne kihelyezve a gödöllői m. kir. baromfitelep tógazdaságának egyik tavába a kísérlet céljára a tógazdaságok által szállított anyag és pedig a következő feltétel mellett: A kísérlet céljaira a résztvevő tógazdaságok 50 drb 10 dkg egysúlyú egynyaras és 10 drb 40 dkg egysúlyú kétnyaras pontyot küldjenek be. Ezen anyagot a legcélszerűbb szállítási módon a bizottság által jelzett időben kérjük a gödöllői tógazdasághoz küldeni, hogy a kihelyezés idejében egy hétnél nagyobb etelődés ne legyen. Az esetleges szállítási veszteségekre tekintettel célszerű minden évjáratból pár darabbal többet küldeni, s kérjük azokat az előírt egysúly pontos betartásával kiválogatni.

A beküldött anyagot a bizottság ugyanazon tóba helyezi ki. Ez alkalommal a súlyt is ellenőrzi és a pontyokat jellel látja el. A behelyezéstől kezdve a lehalászásig ugyanazon életkörülmények közt fejlődött anyag súlyát és méreteit a lehalászásakor ugyancsak a bizottság állapítja meg. Az a körülmény, hogy a tógazdaság állami kezelés alatt áll, biztosítékot nyújt arra, hogy a kísérlet eredménye reális legyen és az összes halállomány egyformán kezeltessék.

A lehalászott anyag a gödöllői tógazdaság tulajdona marad. Felkérjük tógazdáinkat, hogy ezen közérdekű kísérlet sikere érdekében a szállítással járó csekély áldozatot meghozva, minél számosabban vegyenek részt benne. Különösen azon tógazdaságok anyagára nézve lenne értékes ez a kísérlet, amelyek már a köztudatba áttent — jelleggel bíró pontyfajtákat tenyésztettek ki.

Kérjük, hogy az Országos Halászati Egyesületet (Budapest, Kossuth Lajos tér 11. II. em. 216. sz.) a folyó év végéig a részvételi szándékról értesíteni szíveskedjenek.

Haljelölések megkezdése a Dunán. A folyóvízben élő halaink vándorlásának és fejlődésének ellenőrzésére az Országos Halászati Felügyelőség is megkezdte a külföldön már folyamatban levő haljelölést. A jelölés kb. 5 mm széles alumínium lemezzel történik amelyen mélynyomással „F. M. Budapest” felírás és egy számozás látható. Múlt hó végén Dr Unger Emil végzett ily jelölést az apostagi halászok által fogott halakból és pedig megjelölt körülbelül 25 drb 10—12 deka átlagsúlyú kecsegét oly módon, hogy az alumíniumlemezt a fark végét a farkúzó fölött felgyűrűzte.

Ugyanily jellel jelölt meg mintegy 25 drb átlag 60 deka súlyú pontyot is, amelyeket a halászok az apostagi sziget jobb oldalán folyó Kis-Dunában fogtak. A pontyok jelölése szintén a farkúzó feletti farkrész felgyűrűzésével történt, csak hogy itt a lecsúszás megakadályozása végett az alumíniumlemez a farkvég húsán is áthuzatott. Ezen pontyok mind tógazdaságból származtak (majdnem mind tükrös), amelyeket a halászbérlő ez év április hóban körülbelül 5—10 deka egysúlyúval helyeztet ki az apostagi Kis-Dunába. Mint a fenti súlysapport mutatja, a nemesponty a nyíltvizekben igen szépen fejlődik, másrészt arra is lehet következtetni, hogy csendes vizű ágban a kihelyezés helyétől nem vándorol el messze.

A jelölésre szolgáló halanyagot Kócsy Imre halászbérlő, egyesületünk választmányi tagja bocsátotta rendelkezésre, s azonkívül a legnagyobb előzékenységgel támogatta a jelölések munkáját is. A jelölthalak apostagnál lettek a Dunába visszabocsátva. Ez úton is felkérjük a folyami halászokat, hogyha a hálóba vagy horogra bármikor ilyen jelölthal kerül szíveskedjenek annak súlyát és a hosszát (a fej legelőbbre álló csúcsától a farkúzó végéig) lemérni és azt a fogás helyének megjelölésével az Országos Halászati Felügyelőséggel (Budapest Földművelésügyi Minisztérium) levél útján közölni, s egyúttal küldjék be a levélben az alumíniumlemezt is, amelyet a halon találtak.

Az ily módon beküldött adatokért, jutalomképpen, a felügyelőség darabonként 2 pengőt fizet.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint szeptember hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty	nagy	1:80—2:00	P
	közép	1:50—1:80	”
	kicsi	1:20—1:50	”
Édesvízi jegelponty	nagy	1:00—1:20	”
	közép	— — —	”
	kicsi	0:50—0:80	”
Balatoni fogassüllő	I. oszt.	7:00— —	”
	II. oszt.	3:60— —	”
	III. oszt.	2:80— —	”
	IV. oszt.	2:80— —	”
Dunai süllő	I. oszt. } nagy	5:00— —	”
	II. oszt. }	3:00— —	”
	III. oszt. } kicsi	2:00— —	”
	IV. oszt. }	1:60— —	”
Harcsa jegelt	nagy	2:80—3:00	”
	közép	2:60— —	”
	kicsi	1:00—2:20	”
Csuka	élő	1:60—2:20	”
	jegelt	0:80—1:20	”
Kárász	0:80—1:00	”
Ön	0:40—1:00	”
Balatoni keszeg	0:40—0:60	”

Forgalom lanyha, irányzat bizonytalan.

A lap kiadásáért felelős: Dr Unger Emil.

TECHET RÓBERT

okleveles mérnök BUDAPEST

Vállalja HALASTAVAK tervezését és építését, régi tavak reorganizációját, tavak intenzív racionális kezelését, termések külföldi értékesítését, öntözések, lecsapolások tervezését és építését, földbirtokok felmérését, parcellázását, mérnöki és halászati szakvélemények készítését.

VIII., József körút 43. sz. II.

TELEFÓNSZÁM: József 429—22.

ZIMMER FERENC

BUDAPEST

IX. KER. KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő és jegelthalat

Telefónszámok:

Központi vásárcsarnok: Automata 854—48.

Fióközllet: V., József-tér Automata 816—79.

Iroda: VIII., Horánszky-utca 19. J. 335—39.

HALKERESKEDELMI R.-T.

STEINER MÁRKUS HALNAGYKERESKEDŐ

Bizományi eladásokat is kedvező feltételek mellett vállal el. Telefon: Aut: 866—19. Este hét óra után 843—27 sz. Veszek és eladok bármily mennyiségű élő- és jegelthalat. Iroda: IX., Erkel-utca II.

Budapest, IX. ker.
Központi vásárcsarnok.

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

Telefón:

IRODA: AUT. 850—71.

ÜZLET: AUT. 855—84.

BUDAPEST IX. KER.

KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, para-fa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA

R.-T.-NÁL BUDAPEST

Főüzlet: IV. Ferenc József-rakpart 6-7

A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között

Telefón: Aut. 843—10.

Fióközllet: VII. Thököly-út 16 szám

A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt

Telefón: József 361—71.

MAGYAR

TÓGAZDASÁGOK R.-T.

BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 8.

TELEFÓN: AUTOMATA 809—21. SZ.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból SZÁLLIT tenyésztésre

nemestörzsű egynyaras és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsaivadékokat, fogassüllő-ivadékokat és fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Örspuszta, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogyszentmiklós, Szabadbattyán, Tápíószecső, Tüsképusztáról és Varászlóról.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESITŐ R.-T.

HALNAGYKERESKEDÉS

ÁRUSÍTÓ HELY:

BUDAPEST IX., KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK ● BUDAPEST IX., CSARNOK TÉR 5. SZÁM

TELEP ÉS IRODA:

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST V. KERÜLET, JÓZSEF TÉR 8. SZÁM.

TELEFÓNSZÁM: AUTOMATA 809—22.

LEVÉLCÍM: BPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok részvénytársaság kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllő-ikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

TELEFÓNSZÁM: NAPPAL AUT. 856—36.,

ÉJJEL AUT. 591—22.,

SZÁLLÍTÁSI OSZTÁLY AUT. 687—16.